

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide czimzendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántá-
rati közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre . . 4 frt
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . 1 „
Egyes szám ára: 10 kr.

SOMOGYI UJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmentetlen küldö-
ményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI és HELYI-ERDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Dr. Obetkó Károly.

Olcso kölcsön.

A ki éber figyelemmel kíséri a nagy bankok és más egyéb pénzintézetek működését, a ki továbbá az egész Európában uralkodó pénzviszonyokat figyelmére méltatja, az egy sajtóságos eredményt vehet észre. Olcsóbb lett a kamat mindenütt.

A míg azelőtt 6 vagy 8 százalék kamathasznót igyekeztek elérni a különböző pénzintézetek, most már negygyel és öttel is nagyon meg vannak elégedve.

A takarékpénztárakban hemzseg a betét, pedig már 4 forint kamatot sem adnak száz forint után, csak 3 frt 50 krt egy évre. S ha kérjük, hogy kinek van ebből hasza, azt látjuk, hogy mindenkinek inkább, mint a népek.

A nép, mely nem takaríthat meg száz és száz forintokat csekély keresményéből, a nép, melynek nincs

módjában, hogy jó időkben félre rakhasson és gondolhasson a hét sovány esztendőre, szükség esetén alig hogy kölcsönt tud szerezni. Igen, ha gazdag embernek van szüksége pénzre, az könnyedén kaphat akármi'ny nagy intézetnél kölcsönt négyes kamatra is. De mit csináljon a szegény nép, ha megszorul? Ha elverte buzáját a jég, ha elpusztította házát a tűz, ha állatai kivesznek, vagy ha betegség folytán pénzzavarba jut... hová forduljon?

Mennyi nehézségen kell keresztülvergődni, míg egy vidékebeli hitelintézetnél, takarékpénztárnál kölcsönbe felvehet ötven vagy száz forintnyi összeget. Levonnak ebből mindenféle költségre egy néhány forintot előre úgy, hogy 85–90 forintnál többet nem igen kaphat kézhez, pedig százat kell visszafizetnie. És ha nézzük, hogy milyen kamatra?.. Nem úgy, mint a jó módu urak 4–5% kamatra, hanem névleg 8-as kamatot fizetnek, de a

költségek és egyéb levonások hozzászámításával 10–12 percentet is fizethet a szegény ember.

Biz ez nem jól van így, ezen segíteni kell. Könnyíteni kell a módon hogy az a szegény tanító, lelkész, iparos vagy földműves, a ki talán nem is a maga hibájából szorult meg egy kissé, ha pénzt kell kölcsönbe felvennie könnyebben jusson segélyhez. Mert ha egyszer drága kölcsönt vesz fel, a legkisebb gátló körülmény is lehetetlenné teszi a kölcsön visszafizetését, hogy mégis eleget tegyen kötelezettségeinek, mindenféle segéd-eszközhöz nyúl, uzsorások kezei közé kerül, kik el nem eresztik addig, míg csak élet van benne.

Főleg olcso kölcsönöket kell adni a népnek. Intézkedni kell, hogy 4–5%-os kamatra vehessen fel pénzt, ha szüksége van rá s jó kezzel bír vagy ingatlana van, mire a kölcsönt betáblázni lehet. Mert a jó kezes és az

T Á R C A.

Dőreség volt tőlem....

Dőreség volt tőlem, hogy azt mertem hinni, Hű levél majd hozzám, nem fogsz elfeledni, Szeretni fogsz engem tiszta szerelemmel, Drága szerelmednek lángoló hevével.

De megcsalt a hitem, csalatkoztam benned, Csak elmuló álom volt a te szerelmed, Álom vala, — nem más, elröppenő álom, Sirathatom most már elmúlt boldogságom.

Elmulott! Nem tudom visszajő-e egykor? Visszajő én hiszem — majd egy szép tavaszkor, Mert a ki úgy szeret, amint én tégedet, Szerelmében annak csalódnai nem lehet!

Azért imádkozom mindennap én érted, Adjon a jó Isten vissza nékem téged, Boldog lesznek akkor — boldogság lesz élnem, Te veled én édes drága szép szerelmem.

A mult.

— A »Somogyi Ujság« eredeti tárcája. —

Mily különös teremtes is az ember! Ha a jelen reá nézve már vigasztalhatatlan, akkor a multba megy vissza gondolataival és ha ennek csak egy kis része is boldog volt, felkeresi azt, ezen mereng folyton, bankodik a sivar jelenen mindaddig, míg egyszer csak buskomorság vesz rajta erőt — lelki beteggé lesz, a melyből pedig már szabadulni nem tud. A visszahozhatatlan mult egy kínos érzést támaszt lelkében, egy kimondhatatlan keserű vágyat, önkénytelenül e sóhaj kell felkebléből: »Hiába küzdöttem! Istenem miért is kellett annak elmu'nia, miért nem jöhet az vissza!«

Ily gondolatok vesznek most én rajtam is erőt. Asztalomnál ülök, gondolkodom. Köröttem néma csend van, külön gyönyörű őszi idő. A golyák, fecskék utra készülnek, hogy bucsut mondjanak ennek a sivar vidéknek és szebb, melegebb hazába vándoroljanak. Ezekhez csatlakozom én is — de haj, most csak gondolatban. Ezekkel akar lelkem repülni messze-messze. De nem követi őket a messzeség honába, csak városomat, szülőföldemet hagyja el, de ezt sem egészen, hanem már lezáll a határnál. — Itt megállapodik egy szomorúfűzek és rezgő jegényekkel körülvett barátságos kis lak-

nál. — Képzeletem itt talál határt, itt pihen meg, hogy soha el ne távozzék. Bejárja a szobákat, a melyeket már oly jól ismer, hisz nem egy boldog órát töltött el bennök de senkit sem találván benn, tovább megy. Pár lépéssel odább kis kertel pillant meg, oda is betekint. De hah!... mi az? Tán Isten küldte legszebb angyalát a földre mert ki lehetne más, ki ott andalog. A virágok már elhervadtak, de ő a legszebb lilium ott pompázik még, merengve jár föl és alá. Vajjon miről álmodozik? Oh ha én azt tudnám. — De csend, mintha megszólalna. Ah? Megnyitlak ajkai, egy régi fájó dal hallatszik:

•Kidőlt a fa mandulástól,
Elváltam én a rózsámtól,
Ugy elváltam én szegénytől,
Mint ősszel fa levelétől elváltak!

Piczi nóta, de igazat beszél. Beh régen volt az — ár, mikor még szerettél. Régen volt, nagyon régen. — Istenem, de fáj a szívem, ha rágondolok arra az időre, — úgy fáj az a gondolat, hogy valamikor mi is boldogok voltunk. — Egy barátságos kis mulatságban ismerkedtünk meg. Emlékszem. — Életem egyik legboldogabb pillanatja volt az, mikor téged karomon kellett a terembe vezetni. — Karjaimba fűztem aranyos kis karodat, közel hozzám! — Egy kis sziv lázas verését éreztem mellettem, egy

ingatlan a biztos hitelnyújtásnak mindig feltétele marad, enélkül egy pénzintézet sem nyújt hitelt. De manapság e kettős feltétel mellett is drága a pénz a földművelő népek. Először magas a kamat, de igen sokra rug a mellékköltség. A bekebelezési és törlési költségeket, igen természetes, a hitelt igénybevevőnek kell fizetnie, melynek csak a bélyegköltsége 100 frtnál 3—4 frtra rug, de azonkívül a telekkönyvi beadványt is ügyvéddel kell elkészíttetni, mert az egyszerű földművelő ahhoz nem ért.

Hogy a nép olcsó hitelhez jusson, ahhoz mindenkéül előtér a szükséges, hogy a különböző pénzintézetek szálítsák le a kamatlábat. De ez még korántsem elég. Az új szövetkezeti törvény már tovább ment, mikor kimondotta, hogy az új törvény alapján létesült szövetkezeteknél felvett kölcsönök adómentesek. Ez már nagy haladás az olcsó hitel felé, a minek meg is van a hatása, mert pl. a kaposvári ipari és kereskedelmi hitelszövetkezetnél 6%-ra lehet pénzt kapni. Az el nem kerülhető mellékköltségekkel azonban még itt is elég drága a pénz.

Olcsóvá akkor válnék a pénz, ha a telekkönyvi bekebelezéseket el lehetne kerülni. Ez azonban nagyobb városi pénzintézeteknél nem lehetséges. Mert itt már az üzlet terjedelme kizárja annak lehetőségét, hogy az igazgatóság minden egyes tagnak a vagyoni és személyi viszonyait ismerje. De igenis a falusi hitelszövetkezeteknél ez nagyon könnyen keresztülvihető. Ott nagyon jól tudhatja a szövetkezet vezetősége, hogy Péter vagy Pál a kölcsönvett 100 frtot nem pazarolja el, hanem a pénz azért kellett neki, mert eldöglött a marhája, a sertésvész kipusztította a disznóit. Faluhelyen mindenki ismeri

az egész falu lakosságát, közvetlen érintkezésben vannak egymással az egész éven keresztül, mindenki megismerheti a másiknak nemcsak vagyoni állapotját, hanem jellemét is. Ha tehát az egyik megszorul, kit polgártársai mindvégig becsületes, szorgalmas embernek ismertek, annak a falujabeli hitelszövetkezet szívesen ad 50—100 frtot kölcsön, anélkül, hogy ezt a hitelt igénybevevő ingatlanára kebelezetné, a mivel csak a pénzt drágítaná.

Igy is van ez a legnagyobb részt a falusi hitelszövetkezeteknél és ez volt jó részben az új szövetkezeti törvény intenciója is. Csak hogy a megyénkben széltében-hosszában alakult hitelszövetkezetek a törvényben foglalt kedvezményeket egészen másra használják fel, t. i. az antisemitizmus terjesztésére. Alkalom adtán még majd bővebben fogunk e tárgyról szólni, most csak annyit jegyzünk meg, hogy bármilyen jó és hiánypótló is valamely törvény, az emberek igen könnyen találnak alkalmat arra, hogy a törvény intézkedéseit egészen másra használják fel, mint azt a törvényhozó szándékolta.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel felkérjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy a kiknek előfizetésük e hó végével lejárt, azt megújítani szívesek legyenek ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Kitűnő tisztelettel:

a „SOMOGYI UJSÁG”
kiadóhivatala.

kis mell lázas pihegését, — a mely féltékenyen simult hozzám. — És e pillanatban kigyulladtak arczod rózsái, szémeid örömtől csillámlottak. És kié volt az a kis szív, a mely mellettem oly lázasan veri? A tied volt! — És az a másik, a mely e pillanatban a visszhangot adta? Az enyém! Ekkor kezdődött két szív boldogsága.

Régen volt már ez. — Évek multak el már azóta. — Emlékezem, mily boldog napjaim voltak ezek, mily boldog voltam én ekkor, — oly jól emlékszem még azokra a nyári estékre, a miket a kertben töltötünk. — Összefozódva járkáltunk a kert virágai között, még a kis virágok is örömmel emelték fel fejcskéiket, mikor megláttak bennünket, hisz már régi ismerősök voltunk. Mikor egy-egy rózsabokor vagy szegfű mellett haladtunk el, olykor-olykor leszakítottak egyet és azt feltűzték nekem. Mint örültem annak a kis virágnak, — hisz te adtad azt.

Mikor pedig ezt meguntuk, leültünk a kert p-djára, beszélgettünk, csevegtünk. Én egy szép jövőről meséltem neked, te meg csak arról, hogy mint szeretsz és nem feledsz soha. Hányszor monadt ilyenkor ezt a szót, hogy »szeretlek«, oh, hát még hányszor gondoltad ezt a három szót, mikor fűszálakból »gondolatot« kötöttünk, hogy »Tied leszek-e?« mint örültél ilyenkor, ha igen jött ki.

De hát a boldogság nem tart örökké.

Egyszer csak elérkezett az az idő, a melyen tanulmányaim folytatása végett el kellett költöznöm távozzom. Mily nehéz volt a búcsúzás, alig tudtunk egymástól elválni. Az utolsó szavad is az volt: Szeretlek, és visszavárlak! Eltávoztam, szívemben egy fájó érzéssel, hogy miért kellett tőled elválnom. Csak egy vigasztalt meg kisé, hisz ez csak pár évig tart, akkor-akkor majd e szavakkal léphetek újra eléd: »Eljöttem érted, szeretsz-e még?«

Az új világban, a melybe távozásom után jutottam, csak ott éreztem még hiányodat, csak ott éreztem boldogító közelségednek hiányát, a melyet most nélkülözni kellett. Ezt a hiányt pótolta némileg az emlékezet, meg egy kis képnek a látása, a melyet adtál. E kis kép volt az én amulettom, ez biztatott munkára, kitartásra, ha csüggedtem.

Multak a napok, multak az évek, multott vele az én boldogságom emléke is. Már három évet töltöttem el abban az idegen városban, amikor egyszer csak azt vettem észre, hogy valami változás történhetett z én otthonomban, mert levélkéid, a melyekkel olykor-olykor felkerestél, mindig gyérebben jelentek meg, míg egyszer csak el is maradtak. Anyám is, mintha megváltozott volna e tekintetben, ő is ritkábban írt, sőt az utolsó hónapokban már nem is kaptam tőle levelet. Izgatott voltam, nem tudtam

— **Személyi hírek.** Lobkovicz herceg hadtestparancsnok f. hó. 4-én városunkba érkezett az állomásozó katonaság megvizsgálására. Mint értesülünk, a hadtestparancsnok teljesen meg volt elégedve a katonaság harc képességével és távozása alkalmával megelégedését fejezte ki a tiszti karnak.

— **Illavács Kornél** állami ipaibiztos a mult héten városunkban tartózkodott és az ipar vállalatok üzemet vette alapos vizsgálat alá.

— **Az új felvételi** épület tervét a vasut az építési engedély megadása végett már bemutatta a város tanácsához. Az engedély remélhetőleg nem sokáig fog késni és így az építést a legrövidebb idő alatt meg fogják kezdeni. Az új épület mindenek előtt impozáns nagyságával fog hatni. Hossza 117 méter, tehát majdnem háromszor olyan nagy lesz, mint a mostani. Külső alakja megfelel a zágrábi felvételi épületnek. Középe a János-utca tengelyébe esik. Városunk díszfő fog szolgálni ez az épület, mely 150000 frt költséggel fog épülni. Most, hogy a város régi óhajta teljesült, sürgőssé vált a buzatér rendezésének kérdése. Mert azt nem hihetjük, hogy az új épület elkészültével a környék a régi állapotban fog maradni. Még nem hallottunk terveket a gabnatér rendezése tekintetében, de mi azt hisszük, hogy azt a beépítés helyett sokkal jobb volna parkirozni. Így van ez Zágrábban is és nem hisszük, hogy az állomás előtt levő gyönyörűen parkirozott tér a város szegényére válnék. Vagy ha már a város minden áron értékesíteni akarná ezt a teret, olyan épületeket kellene ott emelni, melyek megfeleljenek az új állomási épületnek.

— **Igen érdekes** levelet kaptunk Párisból Saissy A. hírlapírótól. A levelében a többek között a következők foglaltatnak. »Évekig élve az önök szép hazájában, azt nem csupán ismerni, de becsülni és szeretni is megtanultam. Céлом az, hogy az a jó viszonyt, mely Magyarország és Franciaország között fennáll, még bensőbbé, még szorosabbá fűzzem. A párisi és egyéb külföldi lapokban, mint az eddig is tettem, ezentúl is fogok Magyarországot ismertető cikkeket közölni, a mire annál inkább van szükség, mivel a külföld Magyarországot még mindig nem, vagy csak felületesen ismeri és ezt még most is mint Ausztriának egy tartományát képzei. Francia kollégáink azzal

mire magyarázni viselkedését, aly vártam azt az időt, hogy végehessek, itt hagyhasam ezt az új világot, a mely már türhetlen volt számomra, hogy felkeressem azt a másikat. évekkal ezelőtt ott hagyottat. Végre elérkezett az a várva-várt nap is. Dobogó szívvel siettem az állomás felé, hogy haza röpülhessek.

Emlékezem! Gyönyörű májusi nap reggele volt, a mikor felültem a vonatra, délután négy óra lehetett mikor megérkeztem. Örömmel telt szívvel léptem ki a vonatból, de alig tettem pár lépést, valami titkos érzés fogta el egész valómat. Siettem, jobban mondva futottam. Amint felértem abba az utcába, a melyet elhagyva anyám utcájába érhettem, a srakon egy szokatlan, dermedt látvány tárult szemem elé. Egy násznép vonult el szémeim előtt, elől a két násznagy, utánuk nemsokára a boldog menyasszony. Csak ennyit láttam, tovább nem tudom, hogy mi történt velem. Mikor egyszer felébredtem, egy kis szobában találtam magamat, egy fehér ágyon pihenve, mellettem, egy jó asz-zony, kiben jó anyáma ismertem. »Hol vagyok?« e szavak voltak, amit mondani tudtam, »Itthon vagy fiam!« monda az a jóságos arc, végig simítá homlokomat újra kezével, láttam, hogy szémei könnyeznek. Aztán újra visszaestem abba a mély álomba, a melyből csak másnap ébredtem fel. Álmomban egy boldog menyasszonyt láttam, kinek csak úgy su-

végzi levelét, hogy lapunkban szívesen közöl néhány ismertető cikket. Örömmel várjuk az ígért cikkeket, mert elismerjük, hogy a külföldnek még igen homályos ismeretei vannak Magyarországot illetőleg. Különösen örülünk azon, hogy francia ember vállalkozott e szép szerepre: megismertetni Magyarországot a nagy világgal. Ez ugyan magyar ember kötelessége volna, kivált a tudományos akadémia fordíthatna erre nagyobb figyelmet, de úgy látszik, az akadémia csendben folytatja működését.

— **Kinevezés.** Mihályi Zoltánt, az első magyar biztosító társaság kárbecslőjét igazgatósága Kolozsvárra helyezte át és egyúttal titkárrá nevezte ki. Őszintén gratulálunk a megérdemelt előléptetéshez, míg másrészt sajnáljuk távozását, mert Mihályi a társaság életben közkedveltségnek örvendett.

— **Baleset.** A napokban a Koronautcában építés alkalmával kisebb baleset történt. A Borovitz-féle ház renoválása alkalmával a fal egy része eddig ismeretlen okból ledőlt, az állványokat ledöntötte és nagy robajjal a földre zuhant. A munkások közül komoly baja senkinek sem esett, a zuhanó gerendák a ház előtt elvonuló villamvezetékét kettészakították, mit azonban a társaság emberei azonnal helyreállítottak.

— **Ungváry megszólalt.** Már egy hónapja annak, hogy Ungváry Károly, a somogymegyei takarékpénztár volt könyvelője az ismeretes lopást elkövette. Azóta semmit sem hallottunk róla. Most végre megszólalt és Rédei Kálmánnak Ansichtskártyát küldött. A kártya New-york és Philadelphia között lett feladva. Ungváry arra kéri Rédeit, hogy esedékes váltóját rendezze, a pénzt majd megküldi neki. Iam, még adósságáról sem feledkezik meg!

— **20 krért egy tanyai gazdaság.** A gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez idén rendezi első mezőgazdasági kiállítását Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendezeték, melynek húzása a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első főnyeremény 50.000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövelkezett intézetek készek készpénzben, vagy egy szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt

gárzolt az arca az örömtől. Én szüntelen csak arcat figyeltem és úgy vettem észre, mintha az a boldog arc néha elszomorodott volna, mintha fajna neki valami belől. Ezt almodtam, nem tudom az a boldog mennyasszony mit álmodott.

Hónapok multak el, míg el tudtam hagyni az átyát, akkor eltávoztam szülőföldemtől, messze-messze. Azóta itt élek, távol félrevonulva anyámmal, ki elhagyatottságomban gyámolom, szomorúságomban vigasztalom és őrző anyyámom. Hogy mi történt azóta abban a távolban, boldog lett-e az új ara, nem tudom? Nem hallottam hírt felőle, felebredd ugyan bennem olykor-olykor a fégy, hogy meglathassam azt a tájt, a hol gyermek koromat töltöttem, de nem keresem fel soha, nem akarom, hogyha talán azzal a boldog arával öszetalálkoznék, látáson felebreddjen képzeletében a mult idők emléke és ez fájjon neki. Nem akarom összezuzni, de még megzavarni sem annak a lénynek a boldogságát, a ki az enyémet összezuzta, Nem, ezt nem akarom, még azt sem kívánom tőle, hogy néha megjelenjen emlékében, hátha ez is fajna neki. Éljen boldogul, százszorta boldogabban, mint én.

Somogyi Lajos.

főleg kiállított gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre. Kötelességünknek tartjuk olvasóink szíves figyelmét e sorsjátékokra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhasznú célra, a melyet az előmozdítani igyekszik, annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk e sorsjáték iránt szokatlanul élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőséggel örvendenek.

— **Rippl-Rónai** József újabb kitüntetésről adhatunk számot. Nemrég említettük, hogy hírneves hazánkfiát Rippl-Rónai József festőművészt a párisi Szalon tagjává választották, most pedig örömmel jelentjük, hogy legújabb kitüntetése magyar részről érte, aminek annál is inkább örülünk, mert magyar művésznek eddig külföldre kellett mennie, hogy művészetét felismerjék. A mint értesülünk, lovag Ybl Lajos, a budai királyi palota várkapitánya és Hausman Alajos műépítész nemrég Párisban jártak, hogy az új királyi palota berendezése tárgyában tanulmányokat tegyenek. Az új királyi palota egy része teljesen modern stílusban lesz berendezve és e részt Rippl-Rónai József fogja tervezni. Rónai bizonyára meg fog felelni a beléje helyezett bizalomnak.

— **Meghívó.** A szigetvári olvasóegylet. 1899. évi július hó 16-án saját helyiségeiben nyári mulatságot rendez. Kezdeté d. u. 4 órakor. Belépti-díj: tagoknak személyenként 50 kr., nem tagoknak személyenként 1 frt, gyermek-jegy személyenként 10 kr. A belépti jegyek este is érvényesek. Kedvezőtlen idő esetén egy héttel később tartatik meg. Délutáni műsor: 1. Sétazene, 2. Jambó csoport, 3. Tekeverseny, 4. Nagy orruak felvonulása, 4. Képes lev. lapok elárúsítása a seccsiós pavilonban, 6. Serpentin és confetti csata, 7. Becsali csárda, 8. Tánc a Becsali csárdánál. Esti műsor: I. Katonásan. Vigjáték: 1. felvonásban. Irtó: Andreánszky Jenő. Rendező: Bárváth Gyula ur. Személyek: Gárday Alber nyug. huszár őrnagy Ocsodál Ödön ur. Jolán özv. Berendy Gyuláné Olga unoka húgai Hegyessy Aranka k. a. Duray Iluska k. a. Lengei Emil miniszteri titkár Paál Zoltán ur. Huszár Elemér hírlapíró Záborszky Lajos ur. Gyuri inas Gárdaynál Bárváth Gyula ur. Idő jelenkor történetik: Gárday lakásán. Ezt követi: Az egérke. Vigjáték 1. felvonásban Des Roseaux után fraciából. Személyek: Bertha fiatal özvegy Müller Gizells k. a. Albinos ügyvéd Paál Zoltán ur. Egy hang * Történetik: Bertha lakásán idő jelen. Kezdeté pont 1/2 órakor. Végül tánc.

— **Orvosi szaktekintélyek véleménye** szerint a Keleti J. budapesti elsőrangú cég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. szervkötők, orthopaediai járó és nyújtó gépek, műlábak, egyenesartók (ferdenővésűeknek) „haskötők” a legjobbak és legmegbízhatóbbak. Keleti már évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legalkalmasabbat nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmeglebbebben ajánlhatjuk e kitűnő specialistát az érdeklődőknek.

— **Keleti J.** hírneves budapesti orthopaediai műintézet-tulajdonos IV. Koronaherceg-utca 17. szám alatti üzlethelyiségét magnagyobbított és fényesen, mintaszerűen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyet foglalja el. Elsőrangú orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti orthopaediai műintézete — hol cs. és kir. szab. szervkötők, műlábak, műkezek, járó- és nyújtókészülékek, egyenesartók stb. mérték szerint jótállás mellett készíttetnek — a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégíti.

Liliomfi.

(Műkedvelői előadás a magyarországi munkás- és rokkant egyet javára a nyári színházban 1899. júl. 9-én.)

Mikor az ember műkedvelői előadás-hoz jegyet vált, hát előre azt hiszi, hogy rettenetesen fog boszankodni. És szintefőle esik az előadás után a kávéházban — jobb ügyhöz méltó buzgósággal — vicceket faragni a dilettánsokra.

Nos, mi lateszünk minden ócska tréfáról a jelen esetben. Már a darab megválasztása olyan, hogy megérdemli komolyabb kritikát. Vigjáték és pedig olyan, a mi sok színészembert agyonlapít; a Liliomfi. Eddig csak ez volt a signatura: népszínmű és mindig csak népszínmű. Mivel pedig roppant kevés a jó népszínmű, az ember bizony hamar jóllakik a duhajkodással. Ugy látszik ez a nézet vezette azokat a hivatalnokembereket is, a kik most — dicséretükre legyen mondva — egy kis kirándulást tettek a népszínműtől — a vigjáték kedves, pajzán világába.

Az egész előadáson meglátszott a szereplők intelligens játéka, — és ha tekintetbe vesszük, hogy a szereplők hivatalnokemberek, a kik az iroda lélekölő levegőjét szívják és mindennap egy-egy darabot öröle az agyukból az a gépezet, a minek közgazgatás — vagy micsoda — a neve és oly darabbal küzdöttek meg, a mi műkedvelőkre igen nagy feladatokat ró, — akkor azt hisszük, olyan színházi estét kaptunk, a mi még a legridegebb kritikust is kielégítheti.

No, hogy némely szereplő nem egyénített és úgy beszélt, hogy a távolabbi helyeken olykor alig lehetett érteni, hogy lehetetlen gesztusokat használt, hogy nem birta a hangját használni, hogy a rendes társalgási hang helyett kulissza és dobhártya hasogató szavalást vitt végbe stb.,... ezt mi is nagyon jól tudjuk — sőt természetesen is tartjuk. Nem is igazi műkedvelő az, a kinek nincsenek effajta hibái, mert hiszen a szerepnek hussal és vérrel való megalkotásához az a bizonyos isteni szikra szükséges, a mi még sok színészben sincs meg.

Mindenütt ott láttuk a rendezőnek Rónai Albert urnak a keze-nyomát. Mindannak a dicséretnek egy része, a mit ma érte hallottunk az előadásról, Rónai urat illeti, a ki a darab betanításánál és rendezésénél mindent elkövetett, hogy a közönségnek élvezetes estét nyújtson. És a ki tudja mily nehéz egy finom bohózatot elrendezni dilettánsoknál, a hol a rendező: ügyelő, világosító, maszkirozó, öltöztető, öltöztetőné, igazgató, jegy-szenzá, kellekes és csak legvégül — rendező, az teljes elismeréssel adózik Rónai urnak a mai estéért.

Ime a főbb szereplők:

Erzsit, a fogadóleányt Igmándy Janka kisasszony adta. Igazán meglepett helyes színpadi érzéke és ügyesen, természetes színekkel játszotta meg a szerepét. Kedves és csinos volt mindvégig, — és bizonyos jóleső hangulat ömlött el a nézőtérre, a hányzor kilépett a színpadra.

Az affektáltságnak nyoma se látszott játékán, a mi pedig szinte divat az ilyen naiva-szerepeknél. Ha mindehhez hozzávesszük kellemesen csengő hangját és azt a néhány nótát, a mit kedvesen csicsergett el, mindent elmondunk, a mit csak egy műkedvelőre mondhat az ember.

Lehmann Józsa k. a. (Mariska) komoly és okos volt mindvégig. Szinte csodálkozunk, hogy lehet olyan szép leányban annyira hűvös temperamentum. A külsőségekkel nem igyekezett hatni, finom és disztigvált játékban állította elénk a színészbe szerelmes leányt. Nem sok gesztusa volt, de a mit csinált, azt okosan és szépen csinálta. Ezt pedig csak a legkritikább esetben lehet műkedvelőről elmondani.

Bendly Elvira k. a. a pápaszemes Camillát, a 3—4 X-es vénkisasszonyt játszóta elismerésre méltó buzgalommal, és sikerült neki ezt a kissé kényes szerepet mulatságosan vonzóvá tenni.

A szomszédasszonyt Mesits Margit k. a. adta elevenen, élénk temperamentummal és egészséges nyelvel. Szerepét igazán ügyesen és kedvesen játszotta meg. Meleg tapsot kapott a II. felvonásban nemcsak a nőktől, hanem — és ez érthetetlen ilyen nyelvi szerepben — a férfaitól is.

Természetesen, mind a négyen szemrevaló szépek és csinosak voltak.

A férfiak közül megemlítjük;

Vágó Géza urát (Liliomfi), a ki dicséretes ambícióval küzdött meg a címszereppel. A szereposztás súlyos feladatot rótt rá és ezt a feladatot, ha nem is minden részletében, de egészben elismerésre méltóan oldotta meg.

Magyary Gyula ur (Szellemfi) jóízűen adta a hű ripacs színészt, a ki Scala-ba szerződik — statisztavezetőnek. Játékán meglátszott, hogy szorgalmas színházlátogató lehet.

Teljes elismerésünket nyerte meg Kiss Ferenc ur, a ki igazán nevelésfigurát alakított a hinárba jutott Adolfból. Mindent kiaknázott a szerepében, — bár nem tulzott. Egyébként a közönség hangos kacagással jutalmazta csaknem minden szavát. A II. felvonásbeli jelenésben szép tapsot kapott s a felvonás végén is kitapsolták. Legszébb hatást a III. felvonásban ért el, a ho' sokan könnyekig kacagtak. Szóval ő nem igen szorult arra a kritikára, a mivel a műkedvelőket szokás mérni és ez a legszébb kritika Kiss urra. (S vagy ss?)

Lengyel Gyula ur (Szilvai) a feltékeny nagybácsi szerepébe sok derűs vonást festett és mindig jól esett látnunk a színpadon.

Kertesi Aladár urnak (Kányai) dalias alakja van, milyen jól festett a magyar ruha. Nagyon jó volt az a jelenete, a mikor Gyuri pincért kivallatja, hogy szerelmes-e Erzsikébe. Megemlítjük még, hogy csinos beszélő organuma van.

Bódiss Géza urnak (az öreg Svare) kis szerepe volt s ebben a III. felvonásbeli szerepében mindent megcsinált a mit csak tehetett.

Legvégül hagyjuk Egerszegi József urat, az ügyes Gyurit, a ki pedig épenseggel nem legutolsól Szerepe mindenütt tele volt egyszerű, természetes színekkel. Megbocsátjuk neki a nótázást is, a minek ebben a darabban semmi helye. csak azért, mert tisztán és igazi, mély érzéssel énekelte a II. felvonásban pompás partnerével Igmándy J. kisasszonnyal. Különösen szép volt az »Elragadta galambomat« c. nóta. a miben az ember szinte azt hitte, hogy a Gyuri pincér sirva fakad, pedig csak megcsalt bennünket az istenadta mély és igazi érzésével.

Vágó és Magyary urak a II. felvonásban néhány kuplét énekeltek, köztük olyat is, a miben kissé kevés volt a jó érzék. A kuplékat határozottan elítéljük, egyébként a közönséget is hidegen hagyták. Operettben megjárja, de Liliomfi-ban kuplé — no ennél biz Isten szerencsésebb ötletet is hallottunk jártunkban-keltünkben.

Megemlítjük még mint az est krónikájához tartozót, hogy Lehmann J. k. a. és Bendly E. k. a. az első felvonásban, Mesits Margit k. a. é II. felvonásban egyet-egyet, — Igmándy J. k. a. II. felvonásban két csokrot kaptak.

Nem volt zsufolt ház, de a kik ott voltak, és pedig elég szép számban, azok barátságosan fogadták a darabot és a szereplők játékát.

Előadás után az Egylet-helyiségben, az Ipar vendéglőben tánc-mulatság volt reggelig. Mikor e sorakat írjuk, még vígan járnak a műkedvelő urak és a műkedvelő kisasszonyok...

ks.

Nyílttér.)*

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény kezdete április 30-án.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. Polgár Emil.

Egészséges fekvés. — Jutanyos lakások. — Jó vendéglő.

Villamos-vasut összeköttetése a fővárossal.

7—8

A legjobb és legegészségesebb

üditő-ital,

mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyületet ad: a

Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

MATTONI-FÉLE

GIESSHÜBLER

egtisztább ásványos *Savanyu-kut* oltja a szomjat, hűsít és felfrísít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikasztó hatására ellen.

5—7

Borivóknak,

kik a bort savanyuvizekkel szeretik vegyíteni, mindenk előtt a

MATTONI-FÉLE

GIESSHÜBLER

legtisztább ásványos *Savanyu-kut* ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak feletté kellemetes, ingerlő mellékízt ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

6—8

6616

1899. köziz.

Kaposvár rdt. város polgármesterétől.

Hirdetmény.

Az 1899. évre kivetendő és 1900—1901. évben is érvényben lévő III. oszt. kereseti adókötelezettek adójára vonatkozó adókiasszmitási javaslatok elkészültek és a vonatkozó adókiasszmitási lajstromban kitéve lettek, úgy 1899. évre a föld és házberadó után járó általános jövedelmi pótdadó szintén megállapítva lett. Nemkülönböztetve az 1899. évi IV-ed osztályú kereseti adó és tőke kamat adó első fokulag történt megállapításra vonatkozó kivetések is befejezve vannak.

Főhivatnak mindazok, kik ezen adónemekkel megadóztatva lesznek s illetve vannak (korcsmáros, pálinka és sörmérők, hentes és mészáros, haszonbérlet, gyáros, kereskedő, szatócs és alku zok, segédvel dolgozó iparosok, magán mérnök, ügyvéd, orvos, szülésznő, hírlapírók és gyógyszerészek, cukrász és kávéosok, biztosítási főügynök és ügynökök, bérkocsis és teher szállítók, cseléd-szerzők, élelmészeti, szállítási, építési és egyéb vállalkozók, pénzintézetek, fürdősök és bordélyosok, föld és házbirtoosok, állandó évi vagy havi fizetést húzó vagy járadékot élvező egyének és tőkepénzesek), hogy a vonatkozó lajstromokat, melyekben adójuk előirányozva s illetve megállapítva lett, s melyek

a városi számvevő hivatalos helyiségében

1899. július hó 10-től július 17-ig bezárólag 8 napi közszemlére kitéve lesznek, a hivatalos órák alatt annál bizonyosabban tekintsek meg, hogy a netáni sérelmes adóztatás ellen az adótárgyalásnál védekezhessenek s illetve a már megállapított három utóbbi esetleg sérelmes adónem ellen a közszemle leteltét követő 15 nap alatt felszólamlással élhessenek.

A III-ad osztályú kereset-adó tárgyalás hatánapjáról az érdekelt adózók külön értesítettnek.

Kelt Kaposvárott, 1899. július hó 8-án.

Németh István,

polgármester.

222. szám.
1899.**Árverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a marczali kir. jbiróság F. h. 284/4. 98. számú végzése által Annok József fivára Puchman Pál ellen 8 frt 50 kr. tőke, és eddig összesen 4 frt 50 kr. perkoltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságra le és felül foglalt és 600 forintra becsült gőzgép és cséplőgépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a F. h. 284/4. 98. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Marczaliban alperes lakásán leendő eszközzésére 1899. év július hó 14-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak fel, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében az legtöbbet ígérőnek becsáron is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételére az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Marczali, 1899. évi június hó 26-ik napján.

SEREGÉLY ISTVÁN,
kir. bir. végrehajtó.

298. szám.
1899.**Árverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a marczali kir. járásbiróság V. 156/1. 99. végzése által Fischer Sándor javára Turós József ellen 2200 frt tőke és ennek törv. jár. követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságra lefoglalt és 1240 frtra becsült egy cséplőgép kazán 1 gép kaszni fűrészfecskendő kis szekrény benne lévő apró szerszámokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 156/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Csákány községben leendő eszközzésére 1899-ik év július hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételére az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt marczali, 1899-ik évi július hó 4-ik napján.

SEREGÉLY ISTVÁN,
kir. bir. végrehajtó.

3627.
1899.

Kaposvár rdtváros tanácsától.

Hirdetmény!

Közzététetik, hogy az állatvásártér a sertés-piac átelében az állategészségügyi törvény s annak végrehajtása tárgyában kibocsájtott rendelkezéseknek megfelelően berendeztetvén, azon hetenként minden pénteken a szarvasmarha, borjú kecske, juh és bárányvásár

f. évi május 5-től

fog megtartatni.

A vásárlatógatók egyidejűleg figyelmeztetnek, hogy a vásártérre csak állatok hajthatók be, míg a kocsik czélszerű elhelyezésére a vásártér átelében levő vendéglő udvarban jeleltetett ki megfelelő tér.

Kaposvár rdtváros tanácsának 1899. évi április hó 10-én tartott üléséből.

Németh István,
polgármester.

10—10

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: **50.000** korona
értékben

és több, kisebb nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyeremény 100.000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára **20** krajcár.

Az összes nyereményeket kivánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja Budapest: a »Hermes« Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8., vagy Szegeden: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank. Ezen pénztételek a nyerő kívánságára készek az

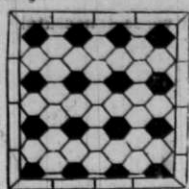
50.000 korona értékű főnyereményt egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Húzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytözsékben és egyéb elárúsító helyeken.
Vezérelárusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,
Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

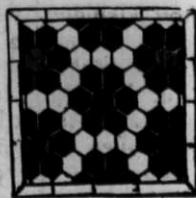
Olesőbb mint minden fővárosi vagy vidéki hasonló vállalat.

BOROVITZ MANÓ

Cement, mozaikárú és agyagkályha gyár, aszfaltozási és Cementbeton vállalkozó

* Kaposvárott, Korona-utca 9. szám. *

Minden mélyen leszállított áron

Vállalkozik:

mindennemű járdák, kocsutak, magtárak, kórházak, templomok

aszfaltozására,

granit-, mozaik-, terászo-cement vagy mozaik lemezeli

burkolására

Udvarok és utcák

csatornázására

Fedéllemez }
Facement } befödésekre
Cementlemez }

Nedves falak száraztátétele aszfalttal
stb. készítésére
helyben és vidéken.

Raktáron tart:

Saját készítményű

agyag kályhákat, cement és mozaik-lemezeket, cement tetőlemezeket,

ugy szinte:

aszfalt fedéllemezeket,
aszfalt elszigetelő lemezeket.

Prima carbolineumot.

Készén kátrányt.

Román cementet,
Portland cementet,
Kőagyagesőveket,
Alagesőveket,
Kéményrakványokat.

Kerámít és metlachi lapokat, tűzálló chamotte téglákat és földet.

Megrendeléseket teljesít:

építőmészre

Portland és Román cementekre

egész vasuti koci rakományban.

Minden vasut állomásra legolcsóbb
fix árakban.

Több évi jóállás mellett.

Legszebb és legtartósabb kivitelben.

17—18.

és

halhólyag

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára

Ára tucatonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi, elsőrendű gyártmány	0.80 6.— frtig
Halhólyag kiváló finom minőség	2.— 8.— „
Capottes americans (rövid)	2.— 5.— „
Gyűjtemény uraknak igen célszerűen dobozokban összeállítva	3.— 10.— „
Suspensorium	0.50 3.— „
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2.— 6.— „
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5.— „
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinge tanár szerint	1.80 2.50 „
Vezető hozzá külön	1.50 „
„Diana-öv”, szab havibaj elleni köt (minden hölgynek nélkülözhetetlen)	3.50 5.— „

Megrendeléseket pontosan és díszkréten eszközöl:

KELETI J.

cs. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros BUDAPESTEN.

(Alapított 1878.) IV, Koronaherceg-utca 17

Arjgyrtek ingyen és bérmentve.

7—8

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

e lap

kiadóhivatalában.